

Kateřina Dolínková:

Vznik a vývoj Irské republiky v první polovině 20. století.

Posudek bakalářské práce

Autorka se soustředila na téma evropských a světových dějin, věnované vzniku a vývoji Irské republiky a obecněji problematice vztahu Irska a Velké Británie. Téma je zpracované v rámci jednoznačně stanovené koncepce, nehledá umělé přesahy a souvislosti s českou historií či recepcí, ale nesleduje ani jiný přirozenější přesahy. Účelně jsou komentovány jen jeho přirozené vnějškové souvislosti (irská ekonomická emigrace do USA, válečné kontakty na Německo atd.). Takovýto soustředěný přístup k tématu lze jen přivítat. V zásadě se jedná o vnitřně zaměřenou a vyhraněnou koncepci, která napomáhá zvládnout problematiku i tak komplikovaného a vícenásobně strukturovaného vztahu.

Pokud za jeden z předpokladů úspěšného zpracování zadaného úkolu považují výše uvedené koncepční vymezení, jako druhý je třeba zdůraznit kvalitní heuristickou přípravu. I s ohledem na malou rozpracovanost tématu v našem prostředí autorka vychází ze širokého základu odborné anglosaské literatury, ať na úrovni monografií či studií. S výjimkou jednotlivých klíčových dokumentů a stati P. J. Lennox (1912) naopak nepracuje s primárními texty, a to ani s memoárovou literaturou. Její průprava a orientace v daném tématu čerpané z odborné sekundární literatury jsou na velice dobré úrovni. Navíc autorka nejen nastudovala množství kvalitní odborné literatury, ale v průběhu celé práce prokazuje, nakolik je schopná samostatně a bez přílišné závislosti na předlohách s touto literaturou pracovat, respektovat její náměty, ale převádět je do vlastního výkladu. Pokud by bylo třeba zdůraznit ještě další dispozici autorky a jejího přístupu, bylo by to jisté nadšení z tématu, které lze z předloženého textu rovněž vyčíst. Kateřina Dolínková je zaujatá problematikou a toto vnitřní zaujetí, místy prozrazující i emocionální vztah, dále zvyšuje živost a přesvědčivost výkladu, současně však neuvádí do rozpaků nad ztrátou nadhledu a objektivitu.

V samotném zpracování autorka postupuje v lineárním chronologickém výkladu vývoje podmínek a historických souvislostí vztahu Britského impéria s jeho „první a nejbližší kolonií“ (s. 7). V přístupu popisného výkladu autorka setrvává i v klíčových pasážích práce. Ty prezentují samotné vrcholné etapy procesu osamostatnění let 1916 až 1923, od Velikonočního povstání 1916, přes válku za nezávislost, rozdělení ostrova na jižní a severní část, až po průběh občanské války a fázi zklidnění. Klíčové pasáže výkladu jsou zvýrazněny příklonem k detailu, autorka v nich výklad informativně zhušťuje, snaží se podat komplexní obraz příčin, průběhu a následků. Díky dostatečné orientaci v materii zůstává i v těchto kapitolách výklad přehledný a přes vnitřní komplikovanost dějů srozumitelný a konzistentní. Prozatím autorka zůstává zdrženlivá k zaujetí vlastních hodnotících postojů, ale nevyhýbá se jim, v jednotlivých aspektech překračuje práh analytického přístupu a dostává se k náběhům řešení problematických otázek vývoje, místy naopak až s furiantsky suverénním závěrem („Troufám si tvrdit, že kdyby Irsko mohlo mít v čele člověka, který by byl titulován „z Boží vůle prezident“, bylo by to minimálně do počátku milénia ideální“, s. 28). Vztah mezi popisem a analýzou zůstává převážně v popisné rovině. Nicméně z předloženého textu je patrné, že autorka je schopná postihnout podstatné problémové otázky a do budoucna rozvinout analytický potenciál. Vedle specifikace různorodé charakteristiky soupeřících stran britsko-irské, ale především vnitro irské společnosti je na tomto místě možno vyzdvihnout postřeh a opakovanou pozornost, již Dolínková věnuje problematičnosti pojetí „republikanismu“ nikoli jako primárně politického modelu, ale jako symbolického výrazu a vyjádření podstaty a charakteru irského národního hnutí.

Po formální stránce nemám k textu podstatnější výhrady. Jednotlivá pochybení jsou na úrovni překlepů a přehlédnutých chyb (i když některé mohou působit v daném kontextu úsměvně: kolonie je vždycky lepší „dobýt“ než „dobít“ - s. 14).

Z výše uvedeného vyvozuji jednoznačný závěr – **text bakalářské práce Kateřiny Dolínkové je velice zdařilou bakalářskou prací, kterou navrhuji postoupit k obhajobě a ohodnotit stupněm „výborná“.**

V Hýskově 9. 6. 2019.

Posudek vypracoval:

Prof. Mgr. Vratislav Doubek, Dr.